

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за заемане на академичната длъжност "Доцент" по професионално направление 6.3. Животновъдство по научна специалност „Специални отрасли (пчели)“, за нуждите на Института по животновъдни науки - Костинброд, обнародван в ДВ бр. 36 от 27 април 2018 г.

от от доц. д-р Иванка Григорова Дакова
СУ „Св. Климент Охридски“, Факултет по химия и фармация,
член на научното жури (Заповед № НП-07-41 от 05.07.2018 г. на Председателя на ССА
и Заповед № IV-110 от 12.07.2018 г. на Директора на ИЖН - Костинброд)

Единствен кандидат за обявения конкурс е гл. ас. д-р Ралица Георгиева Балканска от ИЖН - Костинброд, отдел „Специални отрасли (пчели)“. Д-р Балканска е завършила висшето си образование през 2009 г. във Факултета по химия и фармация при СУ „Св. Климент Охридски“, с професионална квалификация магистър по медицинска химия. Същата година е назначена в ИЖН - Костинброд като последователно заема длъжностите научен сътрудник III степен, асистент и главен асистент. Образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 6.3. Животновъдство е придобила през 2014 г. Участвала е в 3 курса за обучение и мобилност по програма „Еразъм“.

Научно-изследователска дейност. За настоящия конкурс д-р Балканска е представила списък с 26 научни труда, публикувани в периодични научни издания (изискуеми 25). От тях 21 са в международни научни издания, 2 са пълнотекстови публикации в рецензирани сборници от международни научни форуми и 3 са пълнотекстови публикации в рецензирани сборници от национални научни форуми. Първи автор е в 14 от публикациите (54 %), което показва нейния съществен и водещ принос в направените изследвания. Получените и публикувани резултати са намерили добро отражение в научната литература. Броят на забелязаните цитати на статиите, с които участва в конкурса (без самоцитати на всички автори) е 21 и значително надвишава изискуемия минимум от 12. С най-много цитирания са статии № 6 (4 цитирания) и статия № 1 (3 цитирания) от приложения списък. Общият импакт фактор на публикациите, включени в конкурса е 1,546. Представеният от кандидатката списък с публикации и цитати напълно съответства на поставените изисквания, формулирани в Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България в Селскостопанска академия.

Научна активност. Д-р Балканска, според представения списък и доказателствен материал към него, е взела участие в 14 международни и национални конференции, на които е представила 5 устни доклада и 11 постерни съобщения. Анализът на участията показва, че 5 от тях са в международно признати научни форуми при 2 изискуеми, с което надвишава изискванията на цитирания по-горе Правилник.

Д-р Балканска е участник в редакционната колегия на списание *Greenar Journals of Agricultural science* и е рецензирала научни публикации в редица авторитетни международни научни списания като *Journal of Apicultural Research*, *Greenar Journals*, *Croatian Journal of Food Science and Technology*, *African Journal of Microbiology Research*.

Основните приноси от научните изследвания на кандидатката могат да бъдат систематизирани в следните главни направления:

♦ *Приноси в областта на изследване на състава и физикохимичните свойства на пчелен мед и пчелно млечице*, произведени в България. С помощта на оптична емисионна спектроскопия с индуктивно свързана плазма и електротермична атомноабсорбционна спектроскопия е определена концентрацията на 18 химични елемента в проби от пчелно млечице. Установено е, че получените данни са близки до тези представени от други автори. Определено е съдържанието на 10-хидрокси-2-деценева киселина в пчелно млечице, като резултатите биха могли да бъдат заложени в проект за стандарт за българско пчелно млечице. Определени са физикохимичните показатели на български полифлорен, манов, рапичен и кориандров мед. Оптимизиран и модифициран е молекулярно-генетичен подход за определяне на поленовия състав на порлифлорен пчелен мед. Установено е и съдържанието на общи полифеноли в пчелно млечице. Приносите от тези разработки са представени в публикации [1, 2, 4, 8, 11, 15, 17, 18, 20, 22, 23].

♦ *Приноси в областта на идентифициране на фалшифицирано пчелно млечице и пчелен мед* [6, 16, 21]. Предложен е дескриптор за идентификация на фалшифицирано с търтнево пило пчелно млечице. За установяване на фалшификати от пчелен мед са изследвани инвертазната активност и съдържанието на С4 захари и е доказано, че произвеждания в България полифлорен пчелен мед почти не се фалшифицира с С4 захари.

♦ *Приноси в областта на изследванията върху антиоксидантната и антибактериалната активност на пчелно млечице*. Антиоксидантната активност е изследвана с методите DPPH и FRAP и е установена корелация между нея и съдържанието на общи полифеноли. Проучванията върху антибактериалната активност на българското пчелно млечице и рапичен мед показват, че те биха могли да се използва при лечение на заболявания причинени от патогенни микроорганизми. Приносите от тези разработки са представени в публикации [3, 9, 10, 14, 20].

♦ *Приносите при изследване на влиянието на подхранването на пчелните семейства с различни добавки (манганови и кобалтови соли) върху получаваните пчелни продукти* са отразени са в публикации [12, 13, 19].

В заключение приносите на д-р Балканска могат да се охарактеризират като „*Новост за науката*“, „*Доразвиване и обогатяване на съществуващи знания*“ и „*Приноси с научноприложно значение*“.

Проектна дейност. Д-р Балканска е участвала в разработването на 2 научноизследователски проекта финансирани от ФНИ, като на 1 от тях е била ръководител. Член на колектива е в 3 научноизследователски проекта финансирани от Селскостопанска академия, 2 научноизследователски проекта финансирани от Тракийски университет - Стара Загора, 1 научноизследователски проект финансиран от СУ „Св. Климент Охридски“ (Факултет по химия и фармация) и на 1 проект към Европейския социален фонд. Цитираната проектна дейност надвишава изискуемото участие в минимум 5 изследователски проекта, от които два финансирани от външни организации. Тя убедително говори както за актуалността и значимостта на развиваната от кандидатката научна тематика, така и за ролята ѝ на водещ изследовател.

Учебно-преподавателска дейност. Д-р Балканска е била лектор в курс по пчеларство, организиран от ИЖН – Костинброд и научен консултант за един успешно защитил дипломант от магистърска програма „Екохимия“ към ФХФ при СУ.

Заключение:

Горезложените факти показват, че д-р Балканска притежава високо професионално ниво по научната специалност „Специални отрасли (пчели)“, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Въз основа на цялостната научно-изследователска, проектна и преподавателска дейност и изпълнените количествени показатели считам, че гл. ас. д-р Ралица Георгиева Балканска отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България в Селскостопанска академия за заемане на академичната длъжност „доцент“. Това ми дава основание *да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури и на Научния съвет на Института по животновъдни науки - Костинброд да гласуват за присъждане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 6.3. Животновъдство по научна специалност „Специални отрасли (пчели)“ на гл. ас. д-р Ралица Георгиева Балканска.*

31.08. 2018 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Иванка Дакова/